АНОТАЦІЯ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСВІТНЄ ПРАВО»

Відповідно до Освітньо-наукової програми «Право» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здобувачів вищої освіти з галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», ступінь вищої освіти «доктор філософії», навчальна дисципліна «Освітнє право» є навчальною дисципліною на вибір здобувачів вищої освіти (ВК 16) та покликана сформувати у здобувачів вищої освіти розуміння процесів освітніх правовідносин, законодавчого забезпечення організації навчального процесу, основних умінь і навичок застосування норм права у освітньому правовому полі.

Відповідальним за розробку навчально-методичних матеріалів по навчальній дисципліні «Освітнє право» є ЯРЕМЧУК В., доцент кафедри теорії, історії та конституційного права ННІ права та правоохоронної діяльності ЛьвДУВС, к.і.н., доцент.

Обсяг навчальної дисципліни – 4 кредити ЄКТС (120 год.).

Форма підсумкового контролю – залік.

Вивчення навчальної дисципліни **«Освітнє право»** спрямована на розвиток у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

– ЗК01 – Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

– ЗК02 – Здатність розробляти наукові проєкти та управляти ними.

– ЗК03 – Здатність розв’язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

– ЗК04 – Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень;

– СК01 – Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямах і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

– СК02 – Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.

– СК03 – Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проєктах правничої освіти у системі освіти дорослих.

– СК04 – Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

– СК05 – Здатність моделювати оптимальні вирішення правових проблєм, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

– СК06 – Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.

– СК07 – Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв’язання.

За результатами оволодіння знаннями та навиками з навчальної дисципліни «**Освітнє право**» здобувачі третього освітньо-наукового рівня вищої освіти можуть **набути таких програмних результатів навчання** :

– РН01 – Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

– РН02 – Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахів-цями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

– РН03 – Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

– РН04 – Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загально-соціального контекстів.

– РН05 – Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

– РН06 – Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.

– РН07 – Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.

– РН08 – Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науко-вими та інноваційними проєктами, які сприяють законопроєктній і правозастосовній практиці, допомагають розв’язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.

– РН09 – Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

– РН10 – Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

– РН11 – Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

Предметом вивчення навчальної дисципліни **«Освітнє право»** є правове регулювання суспільних відносин, що виникають у сфері освіти в зв'язку з реалізацією права на освіту та сукупність правил поведінки, встановлених державою або від імені держави для врегулювання освітніх відносин.

Метою вивчення навчальної дисципліни **«Освітнє право»** є формування у здобувачів наукового ступеня доктора філософії теоретичних засад освітніх правовідносин, основних умінь і навичок застосування норм права у професійній діяльності та становлення фахівця, здатного працювати у чинному вітчизняному правовому полі відповідно до ОНП «Право».

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни **«Освітнє право»** є:

– опанування здобувачами науковою методологією і формуванням у них практичних умінь і навичок самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації освітніх правовідносин на національному та міжнародному рівнях;

– вміння аналізувати і робити висновки щодо стану та розвитку освітніх правовідносин в практичній професійній діяльності;

– розвиток загальної юридичної культури та правового мислення, творчих та пізнавальних здібностей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни **«Освітнє право»** здобувачі повинні:

знати:

– предмет, методологію науки освітнього права, основні його категорії та поняття, загальні закономірності становлення та розвитку освітньо-правових відносин в контексті історичного поступу, особливості появи і становлення окремих освітніх правових норм, пов'язаних з розвитком держави і суспільства;

– зміст освітнього права, його особливості, механізм реалізації, основні доктринальні та нормативні джерела, освітнє законодавство;

– значення освітнього права у підвищенні освітнього рівня громадян, формуванні громадянського суспільства, зміцненні держави України;

вміти:

– демонструвати розуміння освітньо-правового процесу, механізму реалізації конституційного права на освіту, аналізувати найбільш важливі правові акти у галузі освіти;

– готувати відповідні наукові повідомлення та реферати, виробити навички самостійної роботи над нормативно-правовою базою у галузі освіти та науковою літературою, формулювати власну професійну точку зору у правоохоронній та громадській діяльності, по можливості, опираючись на досягнення у освітній сфері;

– застосовувати набуті знання та навички у вивченні інших дисциплін та на практиці, збагачувати власну правову культуру, поповнювати знання шляхом самоосвіти та самовдосконалення, ефективно використовувати на

практиці різніпідходи в галузі освітнього законодавства.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Освітнє право» має структурно-логічні зв'язки з наступними обов'язковими компонентами: «Філософія», «Теорія і практика наукових досліджень», «Проблеми тлумачення правових норм», «Методологія сучасного правознавства», «Педагогічна майстерність» та іншими.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни «ОСВІТНЄ ПРАВО»

Тема 1
ПРАВО НА ОСВІТУ ТА ЙОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ

Історичний розвиток права на освіту в Україні та практика його нормативно-правового закріплення.

Право на освіту в системі прав людини. Конституційні засади права людини на освіту. Ознаки та складові права на освіту.

Гарантії права на освіту та принципи освітнього права. Правовий захист права на освіту.

Міжнародні стандарти у сфері освіти.

Безпека освітнього середовища. Складові безпеки освітнього середовища та проблеми її реалізації в Україні.

Тема 2
ПОНЯТТЯ, ПРЕДМЕТ ТА МЕТОД ОСВІТНЬОГО ПРАВА

Поняття освітнього права та законодавства про освіту.

Правовідносини в галузі освіти як предмет освітнього права.

Проблема методу правового регулювання та режиму галузі освітнього права.

Освітнє право як напрям наукових досліджень та навчальна дисципліна.

Тема 3
ДЖЕРЕЛА ОСВІТНЬОГО ПРАВА ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Конституційні основи освітньої діяльності.

Нормативно-правові акти у сфері освіти та їх характеристика.

Систематизація законодавства про освіту.

Джерела міжнародного освітнього права.

Тема 4.
СТРУКТУРА СИСТЕМИ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Поняття та структура системи освіти в Україні.

Заклад освіти: статус, управління, права і обов'язки.

Правові засади дошкільної і загальної середньої освіти.

Законодавча регламентація позашкільної та професійної освіти.

Тема 5
ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Поняття вищої освіти та основні напрями її реалізації (рівні, ступені та кваліфікації).

Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти.

Заклад вищої освіти: поняття, структура, типи, правовий статус.

Освіта дорослих.

Тема 6
УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ВИЩОЇОСВІТИ

Принципи управління освітнім закладом.

Особливості управління закладом вищої освіти.

Органи управління закладу вищої освіти.

Органи самоуправління закладу вищої освіти.

Студентське самоврядування.

Соціально-культурна інфраструктура університету.

Тема 7
ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ДОСТУПУ ДО ВИЩОЇ ОСВІТИ

Умови прийому на навчання до закладів вищої освіти.

Зовнішнє незалежне оцінювання та національний мультипредметний тест.

Правова процедура відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти.

Академічна мобільність учасників освітнього процесу.

Тема 8
ПРАВОВИЙ СТАТУС УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Категорії учасників освітніх правовідносин та їх характеристика.

Правовий статус педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників у сфері вищої освіти.

Правовий статус здобувачів вищої освіти.

Академічні свободи учасників освітніх правовідносин.

Соціальний захист учасників освітнього процесу.

Тема 9
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Зміст освіти як об’єкт освітніх правовідносин. Поняття правового регулювання в галузі освіти. Сфера застосування та механізм правового регулювання в галузі освіти. Відносини, які регулюються законодавством про освіту.

Поняття правовідносин в галузі освіти. Визначення і характеристика структурних елементів, змісту та структури змісту правовідносин в галузі освіти.

Суб’єктивний склад та об’єкти правовідносин в галузі освіти.

Співвідношення суб’єктивної та об’єктивної сторони правовідносин в галузі освіти за змістом.

Тема 10
ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕНЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Освітня програма – дієвий інструмент зовнішнього забезпечення якості вищої освіти в Україні.

Контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти.

Академічна доброчесність як сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу, її зміст та значення.

Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.

Тема 11
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Поняття інноваційної діяльності: зміст та історія виникнення. Етапи процесу сприйняття новацій.

Мета, завдання, складові та суб’єкти інноваційної освітньої діяльності.

Права інтелектуальної власності в умовах проведення наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності у закладах вищої освіти.

Тема 12
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН З НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ

Принцип єдності та диференціації правового регулювання трудових відносин з науково-педагогічними працівниками.

Порядок проведення наймання, звільнення та атестації науково-педагогічних працівників закладів освіти, що є у державній власності.

Особливості регулювання робочого часу та часу відпочинку працівників закладів освіти.

Організація оплати праці в закладах вищої освіти.

Тема 13
ПРАВОВІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Система суб'єктів державного управління у сфері освітньої діяльності.

Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері освітньої діяльності.

Місце органів громадянського самоврядування в управлінні галуззю освіти.

Повноваження засновника закладу освіти

Особливості управління у сфері вищої освіти.

Тема 14
МІЖНАРОДНЕ ОСВІТЯНСЬКЕ ПРАВО І ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВХОДЖЕННЯ УКРАЇНИ У СВІТОВИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

Загальна характеристика, основні принципи та джерела міжнародного освітнього права.

Особливості співвідношення між системою національного законодавства та міжнародно-правової бази у сфері освіти.

Міжнародне співробітництво і зовнішньоекономічна діяльність держав у сфері освіти.

Європейський освітньо-правовий простір.

Імплементація міжнародно-правових норм в українське освітнє законодавство.